

CNSM și OIM, împreună în combaterea violenței și hărțurii în lumea muncii >>> p.3

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Statul are puține pârgii pentru a efectua controale vizând exploatarea copiilor >>> p.4

Actual

La Edineț a fost semnată Convenția Colectivă pentru anii 2024-2029

Convențiile colective au un rol crucial în stabilirea și menținerea unor relații de muncă echitabile și productive, prin intermediul negocierii și aplicării unor condiții de muncă și de remunerare adecvate pentru salariați. >>> p.3

FSEȘ, consecventă în revendicarea de a majora salariile profesorilor

Ghenadie Donos, președintele FSEȘ, a pus în discuție, în cadrul Comisiei Bipartite de Negocieri și Consultări Colective, necesitatea modificării și completării cadrului legal aferent majorării veniturilor salariaților din ramura Educației. >>> p.4

Taberele de odihnă: în așteptarea copiilor pentru zile pline de bucurii

Taberele de odihnă ale CNSM și-au deschis larg ușile pentru copiii ce-și doresc să petreacă o vacanță plină de aventuri. >>> p.5

Pe 26 iunie este Ziua internațională împotriva abuzului de droguri și traficului ilicit de Droguri. Pe 27 iunie e marcată Ziua internațională a microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

Sindicaliști din șapte state au discutat, la Chișinău, probleme de interes global

„Este important să se prevină deteriorarea drepturilor și a intereselor lucrătorilor de dragul mediului de afaceri

Daniela MORARI

Reprezentanți ai sindicatelor din șapte state s-au reunit la Chișinău, în perioada 17-21 iunie, în cadrul unui training cu genericul: „Consolidarea acțiunilor sindicale pentru o dezvoltare durabilă pentru Europa și Asia Centrală”, organizat de Centrul Internațional de Formare al Organizației Internaționale a Muncii (OIM). Evenimentul

a avut loc la Institutul Muncii și a înrunit sindicaliști din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Kazahstan, Republica Moldova, Turcia, Uzbekistan.

În cadrul activității de instruire, au fost discutate progresele înregistrate la nivel mondial și regional în ceea ce privește cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD-uri), care urmăresc să asigure un trai decent pentru toți oamenii, într-un mediu sustenabil, incluziv și pros-

per, muncă decentă, dezvoltare durabilă și creștere economică.

Prezent la eveniment, Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a exprimat recunoștință ACTRAV (Biroului OIM pentru Activitățile Lucrătorilor pentru Europa și Asia Centrală), Centrului Internațional de Formare al OIM, pentru decizia de a desfășura instruirea în cadrul Academiei Regionale a Muncii pentru Dezvoltare Durabilă pentru Europa

și Asia Centrală, și anume la Institutul Muncii al CNSM.

„Sperăm ca pe viitor Institutul Muncii al CNSM să devină un centru regional de formare, care va fi implicat în diverse activități organizate de Confederația Internațională a Sindicatelor, de Consiliul Regional Pan European (PERC) al Confederației Internaționale a Sindicatelor, de Organizația Internațională a Muncii”, a menționat Igor Zubcu. >>> p.2

ABONAREA 2024

CONTINUĂ

DRAGI CITITORII!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2024, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 3 luni - 120,00 lei; 6 luni - 240,00 lei.

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Training internațional

Sindicaliști din șapte state au discutat probleme de interes global

(Continuare din p. 1)

Potrivit președintelui CNSM, sindicatele ar trebui să joace un rol important nu doar în transpunerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în legislația națională, dar și în procesul de monitorizare și ajustare a măsurilor pentru implementarea acestora (dacă situația social-economică din țară se schimbă).

„În context, consider necesar să menționez că CNSM a fost implicată direct în procesul de elaborare a Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană – 2030”, înaintând propuneri și recomandări pentru a îmbunătăți conținutul documentului. Strategia respectivă este un document național de viziune strategică pe termen lung, care determină direcțiile de dezvoltare ale țării și societății și adaptează la contextul național prioritățile, scopurile, indicatorii și țintele obligațiilor internaționale, asumate de Republica Moldova, inclusiv Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă”, a specificat Igor Zubcu.

Liderul sindical a subliniat că, în perioada septembrie-octombrie 2021, CNSM a elaborat Raportul de evaluare alternativă voluntară a implementării Agendei.

„Analiza și întocmirea raportului au fost realizate pe baza obiectivelor stabilite care au vizat: piața muncii/stimularea ocupării forței de muncă/asigurarea tratamentului nediscriminatoriu/formarea profesională/asigurarea bunăstării populației și a dezvoltării durabile a Republicii Moldova. În urma analizei respective, a fost elaborat un Document de poziție a CNSM privind implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) 2030 la nivel național și acțiunile prioritare care trebuie întreprinse de autoritățile guvernamentale și de sindicate”, a precizat președintele CNSM.

Potrivit lui Igor Zubcu, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova va continua să analizeze periodic implementarea ODD-urilor și să prezinte propuneri

de îmbunătățire și ajustare a măsurilor de implementare a Agendei 2030.

„Pentru sindicate, cel mai important este ODD 8 (Munca decentă și creșterea economică). În acest sens, este important să fie monitorizate și să se prevină restricțiile sau deteriorarea drepturilor și a intereselor lucrătorilor de dragul mediului de afaceri”, a atenționat Igor Zubcu.

Mai multe drepturi ale lucrătorilor, încălcate

La rândul său, Evelin Toth, ofițer principal de program în cadrul ACTRAV ITC-ILO, a menționat că în 2024, potrivit ITUC Global Rights Index, dreptul la libertatea de exprimare și de întrunire a fost restricționat în 43% dintre țări, în creștere de la 42% în 2023.

Au fost reținuți sau arestați lucrători în 74 de state, în comparație cu 69 de țări în 2023. Dreptul la grevă a fost încălcat în 87% dintre țări, la fel ca și în 2023. În 75% dintre țări, muncitorilor li s-a refuzat dreptul de a înființa sau de a adera la un sindicat, o

mică îmbunătățire față de 2023, când acest indicator a fost de 77%. 74% dintre țări au împiedicat înregistrarea sindicatelor, în creștere de la 73% în 2023.

79% dintre țări au încălcat dreptul la negociere colectivă, acest indicator fiind la nivelul anului 2023. Lucrătorii din 44 de state au suferit o formă de atac violent.

Evelin Toth a precizat că activitatea organizată la Chișinău face parte dintr-un program mai larg de activități de instruire, organizate la nivel internațional, cu participarea sindicaliștilor din diverse țări. În cadrul activității, Evelin Toth a a mai vorbit detaliat despre Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și a pus accent pe contribuția pe care o pot avea organizațiile sindicale pentru a atinge aceste obiective.

Trei dimensiuni de politici globale

Wolfgang Schiefer, expert la Centrul Internațional de Formare al Organizației Internaționale a Muncii, a vorbit despre situația la nivel internațional cu privire

la implementarea ODD-urilor, concepte și definiții privind dezvoltarea durabilă, menționând importanța a trei dimensiuni de politici globale care sunt în vizorul sindicatelor – economică, socială și de mediu.

Pe parcursul acestei săptămâni, sindicaliștii au discutat online și offline cu experți internaționali și naționali despre viziunea sindicatelor la capitolul ODD-uri, rolul și angajamentele sindicatelor în acest proces, provocările de pe piața muncii, revendicările sindicatelor și colaborarea cu diverse organizații internaționale, dezvoltarea parteneriatelor pentru un dialog social eficient, trasarea priorităților pentru următoarea perioadă.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a fost adoptată la 25 septembrie 2015 de către șefii de state și de guverne ai celor 193 de țări membre ale ONU. Acest document global include 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, care prevăd eradicarea sărăciei lucii și a foametei, stabilește un spectru larg de obiective economice, sociale și de mediu într-o abordare integrată, bazată pe respectarea drepturilor omului.

Extinderea rândurilor

O organizație sindicală va fi creată la o bancă din Chișinău

O organizație sindicală va fi creată la Banca Comercială „Moldindconbank”. Discuțiile despre înființarea organizației sindicale a avut loc recent, între Oleg Onici, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări din Moldova, „SIBA”, și Alexander Picker, președintele Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank”.

Oleg Onici a precizat pentru ziarul „Vocea poporului” că banca numără în total circa două mii de salariați. O organizație sindicală a existat la instituție anterior, dar aceasta a fost desființată în 2022.

În cadrul întevderii, părțile au discutat despre alegerea unui lider sindical la bancă. „Alexander Picker este un președinte deschis și agreează ideea de a înființa o organizație sindicală la „Moldindconbank”. El vine din Austria, cunoaște bine aspectele privind activitatea sindicatelor. A lucrat mai mult de 13 ani în diferite state și este la curent și cu activitatea Uniunii Sindicale din Austria (OGB),

care întrunește peste 1 milion 500 de mii de membri de sindicat”, a menționat Oleg Onici.

Potrivit președintelui Federației „SIBA”, Alexander Picker este de părere că o organizație sindicală la bancă va spori colaborarea dintre salariați și administrația instituției, dar și va îmbunătăți atmosfera de muncă pentru angajați. Președintele Comitetului de conducere al băncii a acceptat ideea de a organiza pentru salariații instituției bancare diferite competiții sportive, concursuri, concerte.

Odată ce la bancă va exista o organizație sindicală, salariații, membri de sindicat, vor putea beneficia de ajutoare materiale, asistență juridică gratuită, dar și de serviciile Centrului Medical Consultativ-Diagnostic de la Institutul Muncii. Mai mult, angajații băncii vor putea participa la diferite instruirii organizate de sindicate pe teme precum protecția social-economică a membrilor de sindicat, apărarea drepturilor membrilor de sindicat, a subliniat Oleg Onici.

Cor. VP

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Solidaritate în acțiune

CNSM și OIM, aliați în combaterea violenței și hărțuirii în mediul de lucru

Pe 18 iunie, la Chișinău, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și Organizația Internațională a Muncii (OIM) au lansat proiectul „Consolidarea capacităților privind eliminarea violenței și hărțuirii în lumea muncii”. Scopul proiectului este să contribuie la o mai bună implementare a Convenției nr. 190 a OIM, privind eliminarea violenței și hărțuirii în lumea muncii, în Republica Moldova.

În cadrul proiectului, care se va desfășura pe parcursul anului 2024, vor fi organizate un șir de activități de instruire pentru a spori competențele profesionale ale reprezentanților organizațiilor sindicale pentru a înțelege mai bine noțiunile de violență și hărțuire în lumea muncii, să identifice diferite tipuri de violență și hărțuire cu care s-ar putea confrunta personal și alți colegi, membri de sindicat, în viața profesională și să contribuie la realizarea drepturilor de protecție împotriva acestora.

Igor Zubcu, președintele CNSM, a menționat că prin intermediul acestui proiect Confederația și-a propus, cu suportul OIM, să pregătească colectivele de muncă pentru a recunoaște și preveni violența și hărțuirea în lumea muncii. Astfel, în cadrul proiectului, la prima etapă, vor fi pregătite două grupuri de formatori sindicali, inclusiv membrele Comisiei de Femei a CNSM, iar ulterior, la a doua etapă, vor fi organizate seminare teritoriale cu participarea liderilor și activiștilor sindicali.

Președintele CNSM a mulțumit pentru sprijinul acordat de către partenerii sociali, societatea civilă, parteneri internaționali, în ceea ce privește ratificarea Convenției OIM nr. 190 privind eliminarea violenței și hărțuirii la locul de muncă de către Parlamentul Republicii Moldova în decembrie 2023. Liderul sindical a accentuat necesitatea conjugării în continuare a eforturilor pentru a asigura implementarea Convenției respective în țara noastră.

Asigurarea unui climat confortabil la locul de muncă

„În calitate de inițiatori a mai multor acte normative care vizează condițiile de muncă și hărțuirea la locul de muncă, mă bucur să avem continuitate în procesul de asigurare a unui climat confortabil în lumea muncii din țara noastră. Apreciez colaborarea noastră cu Sindicatul, OIM, societatea civilă dar și alte instituții ale statului. Hărțuirea în lumea muncii, fie că vorbim despre hărțuire verbală sau despre hărțuire sexuală, rămâne o problemă gravă în Republica Moldova și atât femeile, cât și bărbații sunt afectați de acest fenomen. Este necesar să ne consolidăm eforturile pentru a combate aceste practici și să asigurăm o lume a muncii fără hărțuire și discriminare”, a comunicat Angela Munteanu-Pojoga, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Angela Otean, președinta Comisiei de Femei a CNSM, a specificat că prin intermediul activităților planificate în cadrul proiectului, sindicaliștii vor conștientiza mai bine importanța Convenției OIM nr. 190, să prevină și să identifice acțiunile de manifestare a violenței și hărțuirii în lumea muncii, să dezvolte mecanisme corespunzătoare și să

incluă politici de prevenire și combatere a violenței și hărțuirii la nivel de unitate.

„Sindicalistele pot fi agenți ai schimbării”

La rândul său, Nelea Rusu, coordonatoare națională de proiect din cadrul Organizației Internaționale a Muncii, a menționat că sindicalistele pot fi agenți ai schimbării la locul de muncă și a reiterat importanța dezvoltării parteneriatelor care au în vizor agenda combaterii și prevenirii violenței și hărțuirii la locul de muncă.

De asemenea, Maria Jose Chamorro, specialistă principală pe domeniul formalizării și egalitate de gen a Biroului Organizației Internaționale a Muncii din Budapesta, a apreciat eforturile și realizările parteneri-

lor sociali din Republica Moldova pentru a ratifica Convenția OIM nr. 190. Chamorro a specificat că ratificarea acestui document important este doar un pas, importantă fiind implementarea acesteia pentru a asigura o protecție corespunzătoare a drepturilor și intereselor salariaților la locul de muncă.

Menționăm că în cadrul proiectului au fost elaborate un șir de materiale informative, inclusiv un Ghid și set de instrumente didactice pentru formatori care conține informații detaliate cu privire la prevederile Convenției OIM nr. 190, hărțuirea și formele de discriminare, definiții despre tipuri de violență, informații despre mecanismele de protecție împotriva violenței și hărțuirii în lumea muncii.

În context precizăm că CNSM a propus în repetate rânduri ratificarea și punerea în aplicare corespunzătoare a Convenției OIM nr. 190 ca fiind iminentă pentru a combate flagelul violenței și hărțuirii în lumea muncii, în special a violenței de gen. Or, această Convenție stabilește pașii pe care guvernele și partenerii sociali le pot întreprinde pentru a atenua impactul violenței și hărțuirii la locul de muncă.

Convenția OIM nr. 190 este un instrument de referință. Este primul standard internațional al muncii care abordează violența și hărțuirea în lumea muncii. Împreună cu Recomandarea nr. 206 a OIM, oferă un cadru comun de acțiune și o oportunitate unică de a modela un viitor al muncii bazat pe justiția socială. Documentele au fost adoptate în 2019 în cadrul Conferinței Organizației Internaționale a Muncii, și au fost ratificate până în prezent de 44 de țări.

Studiu realizat de OIM

Aproape 23% din persoanele angajate au fost hărțuite la locul de muncă, au fost victime ale violenței fie fizice, psihologice sau sexuale, pe parcursul vieții lor profesionale. La nivel global, circa 18% din persoanele angajate au afirmat că au fost supuse violenței și hărțuirii psihologice la locul de muncă, iar 8,5% s-au confruntat cu violență și hărțuire fizică. Studiul mai arată că bărbații sunt mai afectați de violență fizică, în timp ce femeile sunt expuse, în special, la violență și hărțuire sexuală.

Document de căpătâi

A fost semnată Convenția Colectivă (nivel teritorial) Edineț pentru anii 2024-2029

Recent, la Edineț a avut loc un eveniment la care au participat membrii Comisiei pentru consultări și negocieri colective Edineț (nivel teritorial), președinții centrelor sindicale ramurale, membrii comisiilor de Dialog Social „Angajator-salariați” din organizațiile primare, reprezentanți ai administrației publice raionale. Cu suportul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a fost semnată Convenția Colectivă (nivel teritorial).

Moderatorul activității, Stela Ciobanu, reprezentantul CNSM în

raionul Edineț, a adus la cunoștință asistenței obiectivele întrunirii, mecanismele de dezvoltare a parteneriatului social, a vorbit despre negocierile colective, asigurarea protecției social-economice a membrilor de sindicat.

Sergiu Morari, consilier principal al CNSM, și Sergiu Iurcu, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM, s-au referit, în alocuțiunile lor, la legislația Republicii Moldova în domeniul muncii, la parteneriatul social și la negocierile colective la nivel teritorial, formele lui, precum și la atribuțiile Comi-

siei pentru consultări și negocieri colective (nivel teritorial). Ei au adus la cunoștință celor prezenți modificările recente ale legislației, realizările, propunerile sindicatelor pentru îmbunătățirea protecției salariaților.

Oleg Sanduleac, vicepreședinte al raionului Edineț, președintele Comisiei pentru consultări și negocieri colective (nivel teritorial), s-a referit, în luarea sa de cuvânt, la activitatea Comisiei, la elaborarea proiectului Regulamentului Comisiei, a Convenției Colective (nivel teritorial) Edineț pentru anii 2024-2029.

După sesiunea de întrebări și răspunsuri, a fost semnată, în prezența tuturor, Convenția Colectivă între cei trei parteneri sociali:

Administrația Publică Locală, Partidul Social Democrat și Sindicate.

Tamara BOROSAN,
Edineț

» SOCIETATE

4

Discuții pertinente

FSEȘ, consecventă în revendicarea de a majora salariile profesorilor

Miercuri, în conformitate cu agenda comună MEC - FSEȘ, a avut loc ședința Comisiei Bipartite de negocieri și consultări colective (nivel ramural). În debutul ședinței, Ghenadie Donos, președintele FSEȘ, a reiterat revendicările înaintate de către sindicat, punând accent pe necesitatea modificării și completării cadrului legal aferent majorării veniturilor salariale din ramura Educației și Cercetării. Argumentul principal rezidă în necesitatea motivării salariale, crearea unor condiții de muncă inofensive, a unui mediu psiho-emoțional favorabil, ceea ce ar face profesia de pedagog mai atractivă.

Ministrul Dan Perciun a fost de acord, în principiu, cu revendicările sindicalistilor și a promis că guvernarea va face tot ce e în puteri, dar a remarcat că trebuie să pornim de la realitățile economice pe care le avem.

Membrii Comisiei din partea FSEȘ au insistat în special asupra soluționării primei revendicări - majorarea salariului mediu din educație până la nivelul salariului mediu din economia națională. În prezent, conform datelor BNS, această

proporție exprimată în cifre este următoarea: salariul mediu în economia națională în primul trimestru din 2024 constituie 13.818,53 lei, iar în învățământ - 10.932,5 lei.

Sindicaliștii au accentuat necesitatea realizării unor modificări din Legea 270 ce țin de revizuirea unor clase salariale. La ora actuală, un șir de funcții sunt retribuite conform clasei de salarizare 52. S-a solicitat în regim de urgență majorarea claselor de salarizare pentru funcțiile didactice de metodist în învățământul ge-

neral și în învățământul profesional tehnic; conducător muzical (educația timpurie); conducător de cerc (învățământul primar, gimnazial, liceal, special, extrașcolar, profesional tehnic); conducător artistic, maestru de balet, maestru de concert, maestru de cor, dirijor, regizor, antrenor-instructor, antrenor (învățământ de arte și sport).

Prin susținerea acestei propuneri, se va restabili corectitudinea retribuirii muncii în raport cu studiile, conform art. 132 din Codul educației, art. 3 și 12 din Legea

270/2018. Totodată, se va elimina discriminarea în retribuirea muncii cadrelor didactice, precum și se va ține cont de Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018.

Inițiativa de a combate violența în școală

Membrii Comisiei au trecut în revistă și unele realizări privind inițiativa FSEȘ de a combate violența în școală, în special, împotriva cadrelor didactice și a altor angajați din instituțiile educaționale. Această inițiativă a găsit susținere deplină din partea Ministerului Educației, prin finalizarea proiectului de modificare a Codului Educației, Codului Contravențional (votat în două lecturi în Parlament) pentru protecția cadrelor didactice, prin lege, la locul de muncă.

În cadrul ședinței au fost discutate o serie de probleme ce țin de calitatea educației, revizuirea rețelilor școlare, corectitudinea repartizării cadrelor didactice în mediul rural comparativ cu cel urban ș. a.

În final, s-a convenit asupra convocării unei ședințe de lucru a activului sindical republican cu ministrul Dan Perciun, în luna august, în ajunul noului an școlar 2024-2025.

Cor. VP

Illegalități

Statul are puține pârguri pentru a efectua controale vizând exploatarea copiilor

Exploatarea prin muncă a copiilor este o problemă gravă care afectează drepturile și dezvoltarea acestora. Odată cu începerea vacanței, mai mulți copii, mai ales cei din sate, sunt nevoiți să muncească din greu. De cele mai multe ori, sunt supuși muncilor grele în schimbul unui venit de nimic. Cel mai grav este că autoritățile nu au soluții clare pentru a combate acest flagel, fapt confirmat și de statistici.

Datele Ministerului Muncii și Protecției Sociale arată că, în parcursul ultimilor cinci ani, în urma efectuării controalelor, s-a constatat că în câmpul muncii au fost angajați 40 de copii, dintre care 24 de băieți și 16 fete. Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM) spune că nu are pârguri suficiente pentru a efectua mai multe controale și a combate fenomenul.

„Sunt puține situațiile în care identificăm într-adevăr cazuri de abuzuri asupra minorilor. De la începutul anului, am identificat aproximativ 600 de persoane care munceau fără forme legale, iar zece din cele 600 aveau vârsta de sub 18 ani”, menționează Cătălin Tacu, șeful ISM.

Printre minorii care muncesc se regăsește și Ana (prenume schimbat) din raionul Orhei. Fata lucrează în seră, ca să câștige ceva bani pentru a se întreține. „Când eram la școală, veneam acasă, mâncam, mă schimbam și plecam la muncă. Lucrez în seră și culeg castraveți, tai frunze, punem otrăvă la plante, pentru a nu fi mâncate roșiile de șobolani. Pentru trei ore sunt plătită cu o sută de lei”, ne spune copila.

Munca grea, interzisă minorilor

Pe de altă parte, autoritățile spun că antrenarea minorilor cu vârsta de până la 15 ani la munci grele este interzisă. „Activitatea unei persoane sub vârsta de 15 ani este interzisă. Un copil sub 15 ani nu poate lucra. Persoana respectivă nu are dreptul să muncească, nu poate avea un contract de muncă și atunci vorbim de muncă nedeclarată, care este sancționată de lege”, a relevat Carolina Bagrin, coordonatoare de program la Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC).

Potrivit experților, copiii mai mici de 15 ani pot fi integrați în diverse alte activități.

„Educația prin muncă presupune anumite activități care creează, dezvoltă copiilor anumite abilități. Să manevreze cu lemnul, în tâmplărie, este un exemplu care îmi vine în minte pentru moment, dacă nu este în detrimentul orelor de educație, dacă nu este în detrimentul orelor de odihnă. Pot fi alte hobby-uri pe care le are copilul, ce nu e periculos pentru sănătate, este bine”, a adăugat Carolina Bagrin.

În acest context, Avocatul Poporului a realizat un raport tematic cu genericul „Exploatarea copiilor prin muncă”, ce scoate în evidență carențele cadrului normativ care reglementează munca copiilor din țara noastră. Prin intermediul acestui document, autoritățile au primit un set de recomandări pe care Ministerul Muncii și Protecției Sociale își propune să le realizeze și care vor contribui la îmbunătățirea rezultatelor obținute în lupta împotriva formelor grave de exploatare prin muncă a copiilor și vor asigura sporirea măsurilor de protecție a acestora, pe care ministerul le-a luat în considerare la nivelul de implementare.

Astfel, pentru atingerea următorului nivel, cel de „avansare semnificativă”, se planifică revizuirea

prevederilor legislative privind standardul vârstei minime pentru muncă, să adopte un cadru legal care să definească tipurile de muncă ușoară permise pentru copii și să se asigure că legea interzice și sancționează pe oricine care încalcă vârsta minimă de muncă.

Un alt aspect important evidențiat de studiu este importanța identificării precoce a copiilor care au fost sau sunt afectați de exploatarea prin muncă, precum și a celor care prezintă factori de risc în mediul familial. Pentru acești copii, este esențial să se asigure servicii adecvate și adaptate la situația lor specifică, ce le-ar per-

mite să se recupereze și să se reintegreze în societate. De asemenea, este necesar să avem grijă ca acești copii să aibă asigurate nevoile de bază, cum ar fi alimentația, îmbrăcăminte și locuința. Familiile trebuie sprijinite să beneficieze de ajutorul financiar la care au dreptul, precum și de alte forme de suport material. În plus, este nevoie de o diversificare a opțiunilor de îngrijire alternativă pentru copii care nu pot fi crescuți în familie sau care nu au parte de o grijă părintească adecvată, și care sunt vulnerabili la exploatarea prin muncă.

Galina MUNTEANU

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Laureați ai concursului

Marianna DONȚU: „A fost o experiență care m-a ajutat să cresc în plan profesional”

– Doamnă Donțu, cred că a fi lider sindical într-un penitenciar, unde sunt condiții speciale de activitate și există riscuri de care noi, muritorii de rând, nici nu bănuim, e și o mare responsabilitate. Sau nu e așa?

– Da, aveți dreptate. A fi lider sindical într-un penitenciar este o sarcină extrem de complexă și responsabilă, care necesită determinare, curaj, loialitate față de membrii sindicatului, încercând să reprezinti și să aperi cât mai eficient drepturile și interesele lor.

– Câți membri de sindicat sunt în organizația dvs. și care e proporția sindicalizării în colectiv?

– La ora actuală, în cadrul instituției sunt 154 de membri de sindicat. Având în vedere că proporția membrilor de sindicat este ri-

dicată, de aproximativ 92%, acest lucru denotă o solidaritate și coeziune puternică între angajații instituției, arată că există o mobilizare și implicare semnificativă a personalului în activitățile sindicale. Acest lucru poate fi interpretat ca un semn al unei relații de încredere și colaborare între angajați, precum și între aceștia și conducerea instituției.

– Care sunt problemele în legătură cu care aveți nevoie de sprijinul Federației „SINLEX” în general, și al Sindicatului „GARDIANUL”, în special?

– Ca reprezentant al Sindicatului „GARDIANUL”, pot să vă spun că, în general, sistemul de organizare a activității sindicatelor funcționează bine și nu au apărut probleme majore până în prezent. Totuși, există câteva aspecte pe care ne-am dori să le ridicăm la un nou nivel cu ajutorul Federației „SINLEX”:

– Îmbunătățirea condițiilor de muncă și a beneficiilor pentru angajați. Deși condițiile sunt acceptabile, dorim să le îmbunătățim în continuare, în special, în ceea ce privește salariile, programul de lucru și facilitățile oferite.

– Consolidarea dialogului social – dorim să avem o comunicare mai eficientă și o colaborare mai strânsă cu responsabilii de management, pentru a putea identifica și rezolva mai ușor eventualele probleme.

– Dezvoltarea programelor de formare și perfecționare profesională – considerăm că este important să investim în dezvoltarea continuă a competențelor angajaților, pentru a le oferi oportunități de creștere.

– Protecția drepturilor angajaților – vom continua să monitorizăm respectarea drep-

turilor angajaților și să intervenim prompt în cazul oricăror încălcări.

În general, suntem mulțumiți de modul în care funcționează sistemul, dar rămânem deschiși la dialog pentru îmbunătățiri care să aducă beneficii membrilor noștri. Contăm pe sprijinul Federației „SINLEX” în aceste demersuri.

– Ce a însemnat pentru dvs. Concursul OSP și cum v-a motivat în plan profesional și personal?

– În ceea ce privește Concursul organizațiilor sindicale primare, am avut o senzație de împlinire și satisfacție, știind că eforturile mele au fost apreciate. A fost o oportunitate de a mă implica activ și de a-mi dezvolta abilitățile de lider și de negociator. M-a motivat să devin un activist vocal și mai implicat în îmbunătățirea condițiilor de muncă și a drepturilor personalului. A fost o experiență care m-a ajutat să cresc în plan profesional, precum și în plan personal.

– Organizația sindicală din care faceți parte a ieșit câștigătoare la Categoria Debut sindical. Interesant că la această categorie a mai ieșit învingătoare o colegă de breaslă de a dvs., Nadejda Sorocan. Să însemne aceasta că până nu demult în Serviciul Penitenciar nu erau organizații sindicale?

– Faptul că ambele organizații sindicale primare au ieșit câștigătoare la Categoria Debut sindical nu înseamnă neapărat că în Sistemul Penitenciar nu existau deloc organizații sindicale. Este vorba despre o organizație sindicală nouă care, prin politica promovată, a reușit să atragă și să mobilizeze o mare parte din colectivul de angajați.

OSP a reușit, probabil, să câștige adeziunea angajaților prin activități și inițiative relevante pentru nevoile și preocupările acestora. Este important să rămânem deschiși la diversitatea evenimentelor și pentru evoluția organizației sindicale și să continuăm să ne implicăm în sindicalism.

– Cum vedeți evoluția mișcării sindicale? Ce ar trebui să se mai întreprindă la nivel local, dar și la nivel central, ca sindicatele să fie mai eficiente?

– Evoluția mișcării sindicale depinde de mai mulți factori, inclusiv de cadrul legislativ, climatul economic și social, precum și de capacitatea sindicatelor de a se adapta la schimbările de pe piața muncii. La nivel local, este vorba de îmbunătățirea comunicării și colaborării între sindicat și membrii săi. Organizarea mai multor întâlniri și debateri pentru a înțelege mai bine nevoile angajaților. La nivel central, ar fi nevoie de revizuirea cadrului legal, pentru a oferi mai multe drepturi și facilități sindicatelor, inclusiv în ceea ce privește accesul la informații și participarea la decizii.

Încurajarea dialogului social și a negocierilor colective la nivel de sector și de ramura de activitate. Crearea de programe de finanțare și formare pentru a sprijini dezvoltarea capacităților sindicatelor. Promovarea imaginii sindicatelor în societate și încurajarea participării angajaților în activitățile sindicale.

În general, este nevoie de o abordare mai curajoasă și mai orientată către nevoile reale ale angajaților, atât la nivel local, cât și la nivel central, pentru a crește eficiența și impactul sindicatelor asupra vieții membrilor de sindicat.

Interlocutor: Natalia HADÂRCĂ

Vacanța mare

Taberele de odihnă ale CNSM: în așteptarea copiilor pentru zile pline de bucurii

Tabăra de odihnă pentru copii „Perlele Nistrului” din orașul Vadul lui Vodă, care se află în gestiunea CNSM, și-a deschis larg ușile în ziua de 11 iunie.

Ion Munteanu, directorul instituției, a precizat pentru ziarul „Vocea poporului” că deja 185 de copii se află la odihnă pentru o perioadă de 10 zile. Copiii sunt cazați câte doi-trei într-o cameră, ei beneficiind de toate comoditățile. „E vorba de apă caldă, duș, mâncare de patru ori pe zi. Sunt organizate diverse activități recreative și sportive. Copiii sunt asigurați cu asistență medicală nonstop. De asemenea, este asigurată paza copiilor, a ținut să menționeze Ion Munteanu.

În acest an, la „Perlele Nistrului” a fost dat în exploatare un sistem de protecție împotriva incendiilor și de alarmă în toate blocurile de cazare, iar CNSM a alocat în acest scop în jur de 1 milion 100 de mii de lei.

Tabăra „Perlele Nistrului” va fi deschisă pentru copii până pe 30 august, odihna fiind organizată în șapte ture. 1200 de copii se vor odihni în instituție, după ce părinții lor au procurat deja bilete de la CNAS. Cei interesați pot afla mai multe detalii privind odihna copiilor la tabără la următoarele numere de telefon: 060981094, 068045555, 060241112, 069203188, 060382521.

Și Tabăra de odihnă „Camping” de la Vadul lui Vodă, care se află

tot în subordinea CNSM, este pregătită să primească copii pentru odihnă. Sezonul estival a început aici pe 18 iunie. Ca și în cazul taberei „Perlele Nistrului”, biletele sunt în vânzare liberă, contra sumei de 3600 de lei. Părinții care sunt membri de sindicat vor scoate mai puțini bani din buzunar pentru odihna copiilor, întrucât o parte dintre aceste cheltuieli și le vor asuma organizațiile sindicale.

„Depinde de posibilitățile fiecărei organizații sindicale primare. De regulă, dacă sunt membri de sindicat, părinții plătesc 20-30% din prețul biletului, iar restul de 70-80% sunt achitate de sindicat”, a specificat Ion Munteanu. Iar în cazul în care biletele sunt procurate de la CNAS, părinții vor trebui

să plătească 3500 de lei, pentru un sejur de 10 zile.

La „Camping”, copiii sunt cazați câte 3-4 într-o cameră, ei vor beneficia de trei mese și două gustări pe zi. „Sunt cabine de duș, două piscine. Pe parcursul sejurului, copiii vor fi antrenați în diferite activități cultural-sportive”, a precizat

Mihail Garbuz, administratorul Taberei „Camping”.

La „Camping”, sezonul estival se va încheia pe 26 august, iar odihna copiilor va fi organizată în șase schimburi. Pentru mai multe detalii, părinții pot suna la numărul de telefon: 022 416 334.

Daniela MORARI

VOX POPULI, VOX DEI

Uniți PENTRU Moldova europeană

(Mai multe informații despre referendum și importanța aderării la UE: pentru.md)

Referendumul pentru aderarea la UE este acțiunea care ne unește pe toți. Participă la referendum dacă ești PENTRU Moldova Europeană și vrei ca aderarea la Uniunea Europeană să fie înscrisă în Constituție.

5 motive de ce facem referendum ACUM?

1. Avem o oportunitate istorică pe care o așteptăm de 30 de ani - **țările UE vor mai mult ca niciodată ca Moldova să adere la UE** (cu câțiva ani în urmă liderii UE spuneau că UE nu trebuie să se mai extindă), iar cetățenii noștri tot își doresc să fie parte a UE.
2. Este momentul în care să transformăm această susținere într-un pas real. **Nu se știe când această deschidere din afară va mai veni vreodată** - trebuie să fim isteți, înțelepți și să ne folosim de acest moment istoric.
3. Moldovenii vor ca țara lor să fie în UE și **acest lucru trebuie reconfirmat și scris în Constituție**, pentru ca această direcție să fie obligatorie pentru oricine va fi la guvernare.
4. **Sunt voci care se opun aderării pe motiv că poporul nu vrea în UE - trebuie să le arătăm că anume aceasta este voința democratică a moldovenilor.**
5. **Referendumul nu este doar despre viitor. Referendum este despre prezent.** Nu avem timp să așteptăm un viitor mai bun, trebuie și suntem obligați să construim un prezent sigur și în bunăstare.

5 avantaje ale aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană

- ✦ **Pacea va fi garantată.** UE a asigurat cea mai lungă pace de pe continent - nici o țară membră UE nu a fost atacată militar și nu a avut război pe teritoriul său.
- ⬆ **Venituri mai mari și locuri de muncă mai bine plătite.** UE deja este cel mai important partener comercial al țării noastre, 65% din exporturi merg spre UE (în timp ce doar 3.5% merg spre Rusia).
- ⚖ **Legi și justiție după standardele UE.** În UE legea e lege, drepturile sunt respectate. UE ne va îndruma să ducem la bun sfârșit curățarea sistemului judiciar și cel al procurorilor, pentru ca aceștia să facă dreptate și să pună hoții la pușcărie.
- ⚖ **În procesul de aderare și odată ajunși în UE, vom primi ajutor financiar mai mare** pentru autostrăzi, școli și sisteme de alimentare cu apă.
- ✦ **Bună înțelegere și păstrarea tradițiilor.** UE ne va ajuta să păstrăm lucrurile bune pe care le au moldovenii, tradițiile noastre și chiar să le promovăm în toată lumea, pentru că în țările europene este promovată și respectată diversitatea.

5 exemple de dezvoltare a altor țări care au intrat în UE

- În România, **salariul mediu brut a crescut de circa 14 ori.** Din 2000, când au început negocierile cu UE până în momentul aderării la UE în 2007: de la 123 de euro la 414 euro pe lună. Astăzi, la 24 de ani din momentul deschiderii negocierilor, salariul mediu brut în România este de 1670 de euro.
- În Lituania, **salariul mediu pe economie a crescut de peste 6 ori**, de la 335 de euro în 2004 la 2110 euro în 2023.
- **Pensia medie de vârstă a crescut în România de peste 5 ori, iar în Lituania a crescut de aproape 6 ori.**
- **Ungaria a reușit să construiască 1373 de kilometri de autostradă din 2000 până acum**, majorând de 4 ori lungimea autostrăzilor.
- **Lituanienii din diasporă revin acasă.** Numărul lituanienilor care se întorc acasă este mai mare decât al celor care pleacă.

6 minciuni despre aderarea Republicii Moldova la UE

Minciuna 1: „Dacă vom intra în UE, Rusia ne va ataca”

Adevăr: Nici o țară membră UE nu a avut vreodată război pe teritoriul ei și nu a fost atacată de altă țară.

Minciuna 2: „Dacă vom intra în UE, vom fi obligați să legalizăm căsătoriile LGBT+.”

Adevăr: Nu există o astfel de obligativitate în nici un document al UE. România și Bulgaria, două țări membre ale UE, nu au făcut acest lucru și își păstrează propriile decizii la nivel național.

Minciuna 3: „Dacă vom intra în UE, prețurile vor crește și mai mult, dar salariile vor rămâne aceleași”.

Adevăr: Salariile în UE sunt mult mai mari decât în Moldova și permit oamenilor să aibă un trai bun, să-și poată cumpăra mâncare sănătoasă, să meargă în călătorii și să facă economii.

Minciuna 4: „Dacă intrăm în UE, vom provoca un conflict local cu regiunea transnistreană și UE nu va permite aderarea noastră din această cauză”.

Adevăr: „Oficialii europeni au zis de mai multe ori public că **conflictul transnistrean nu va fi un obstacol în calea aderării**. Peste 75% din exporturile din regiunea transnistreană merg deja spre UE, iar cei 300 de mii de moldoveni din stânga Nistrului pot circula fără vize în UE.

Minciuna 5: „Dacă vom intra în UE, standardele europene vor dăuna agriculturii noastre”.

Adevăr: UE susține masiv agricultura - **31% din bugetul UE se duce pentru susținerea agriculturii**. Agricultorii din țara noastră vor beneficia și ei de aceste fonduri. Chiar și azi, multe din produsele moldovenești au mare succes în UE.

Minciuna 6: „Dacă vom intra în UE, ne vor lua pământurile și vor dispărea satele”.

Adevăr: În nici un document oficial al UE nu există obligativitate ca țările membre să permită vânzarea pământurilor străinilor. În România, țară membră UE, există 2685 de sate/comune. Politica de administrare a pământurilor este o chestiune internă a statului.

Economistul

Forța de muncă: ocuparea și șomajul în trimestrul întâi al anului 2024

Ana MOLDOVANU,
consilier superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul I din 2024, forța de muncă a constituit 896,5 mii de persoane, fiind în descreștere cu 2,1% față de trimestrul I al anului 2023. Forța de muncă cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, incluzând populația ocupată și șomerii. În trimestrul analizat, în cadrul forței de muncă, ponderea femeilor (51,8%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a bărbaților (48,2%), iar ponderea persoanelor economic active din mediul urban a fost mai mare ca ponderea celor din mediul rural (50,2% și, respectiv, 49,8%).

Populația ocupată de 15 ani și peste a constituit 856,8 mii de persoane, în descreștere cu 1% față de trimestrul I din 2023.

Ponderea femeilor în populația ocupată este mai mare față de cea a bărbaților (51,8% femei și 48,2% bărbați), iar ponderea persoanelor ocupate din mediul urban a fost mai mare față de cea a persoanelor ocupate din mediul rural (50,3% mediul urban și, respectiv, 49,7% mediul rural).

Vârsta medie a populației ocupate a fost de 44 de ani.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) în trimestrul I al anului 2024 a fost de 42,9%, fiind în creștere cu 0,9 puncte procentuale față de nivelul înregistrat în perioada corespunzătoare a anului precedent (42% în trimestrul I din 2023). Rata de ocupare a bărbaților de 15 ani și peste (45,3%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor (40,8%), iar în mediul urban (49,7%) - mai mare față de mediul rural (37,6%).

Rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 de ani (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 20-64 de ani față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) a fost de 56,8%, fiind în creștere cu 2,5 puncte procentuale față de trimestrul respectiv al anului precedent (54,3% în trimestrul I din 2023).

Din distribuția persoanelor ocupate după activități economice rezultă că 17,1% au activat în sectorul agricol și 82,9% în activitățile non-agricole. Ponderea persoanelor ocupate în industrie a constituit

13,1%, inclusiv în industria prelucrătoare 11,1%, iar în construcții - 6,7%. În sectorul serviciu au activat 63,1% din totalul persoanelor ocupate.

În repartizarea după forme de proprietate, 32,3% din populația ocupată a activat în sectorul public și 67,7% - în sectorul privat sau în întreprinderi cu alte forme de proprietate.

Structura populației ocupate după statutul profesional relevă că ponderea cea mai mare revine salariaților (81,3% din total ocupare), urmați de lucrătorii pe cont propriu (14,8%) și lucrătorii familiali neremunerați (3,7%). Marea majoritate a salariaților (89,9%) a fost angajată pe o perioadă nedeterminată de timp.

Munca nedeclarată în rândul salariaților a constituit 4,8%, față de 6,4% în trimestrul I al anului 2023. Prin munca nedeclarată se înțelege orice muncă prestată de o persoană fizică pentru și sub autoritatea unui angajator fără a fi respectate prevederile Codului muncii referitoare la încheierea contractului individual de muncă. Practica de angajare fără perfectarea contractelor individuale de muncă (în baza unor înțelegeri verbale) este mai frecventă printre bărbați (6,5%) decât printre femei (3,5%). Cele mai mari ponderi ale salariaților care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale sunt estimate în agricultură (46,7%), construcții (20,1%), industrie (8,3%) și comerț (6,9%).

În **sectorul informal** au lucrat 15,3% din totalul persoanelor ocupate în economie. Ponderea persoanelor care au avut un loc de muncă informal a constituit 19,9% din totalul persoanelor ocupate. În sectorul non-agricol, ocuparea informală a constituit 10,6%. Cea mai mare pondere a persoanelor ocupate informal în activitățile non-agricole este înregistrată în construcții (60,6% din totalul persoanelor ocupate în construcții).

Din numărul persoanelor ocupate informal, salariații au alcătuit 20,6%. Din totalul salariaților, 5,1% au avut un loc de muncă informal și, în același timp, au primit salariul „în plin”.

Numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), a fost de circa 39,7 mii de persoane, fiind mai mic cu 11,1 mii de persoane față de nivelul trimestrului I din 2023 (50,8 mii de persoane). Șomerii, conform definiției BIM, sunt persoanele de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții: (1) nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri; (2) sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele patru săptămâni diverse metode pentru a-l găsi; (3) sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Șomajul a afectat într-o proporție mai mare femeile, care au constituit 51,5% din totalul de șomeri și persoanele din mediul rural - 52,4%.

Rata șomajului (ponderea șomerilor în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 4,4%, fiind în descreștere cu 1,1 puncte procentuale față de nivelul trimestrului I din 2023 (5,5%). Rata șomajului la bărbați a fost de 4,5%, iar la femei - de 4,4%, în mediul rural - 4,7%, iar în mediul urban - 4,2%.

Rata șomajului la populația în vârstă de 20-64 de ani (ponderea șomerilor în forța de muncă de 20-64 de ani) a constituit 4,5%, fiind mai mică față de nivelul anului precedent (în trimestrul I al anului 2023 - 5,5%). În funcție de vârstă, cea mai înaltă rată a șomajului este înregistrată în rândul tinerilor de 15-24 ani (6,6%).

Numărul șomerilor oficial înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă la 1 aprilie 2024 a constituit 6,7 mii de persoane, iar în căutarea unui loc de muncă au fost peste 23,7 mii de persoane înregistrate. Numărul locurilor vacante la finele lunii martie a fost de 9490. Numărul de decizii de stabilire a dreptului la indemnizația de șomaj emise a constituit 2158, circa 30% din șomerii înregistrați au beneficiat de indemnizație de șomaj.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Libertatea sindicală, un drept fundamental inalienabil

Aș vrea să aflu din ce categorie a drepturilor face parte libertatea sindicală și care sunt documentele principale relevante la nivel european și internațional?

Radu Groza, activist sindical, Chișinău

Libertatea sindicală este considerată un drept fundamental al omului. O astfel de libertate conferă dreptul persoanelor care exercită o activitate profesională de a constitui sindicate, de a se afilia ori adera la un sindicat. Sindicatele reprezintă concretizarea dreptului fundamental la asociere și constituie o cale importantă de asigurare a justiției sociale.

Astfel, libertatea de asociere, inclusiv exercitarea drepturilor sindicale, face parte din categoria drepturilor civile, fiind drept civil, și a drepturilor economice, sociale și culturale, ca drept economic și social.

Ca drept civil, libertatea de asociere este reglementată prin Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948 și prin Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966, iar ca drept economic și social, prin Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 1966.

Astfel, art. 22 pct.1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede că „Orice persoană are dreptul de a se asocia în mod liber cu altele, inclusiv dreptul de a constitui sindicate și de a adera la ele, pentru ocrotirea intereselor sale”.

Limitele exercitării libertății de asociere sunt enunțate la pct. 2 al aceluiași articol, care dispune că „Exercitarea acestui drept nu poate fi supusă decât restricțiilor prevăzute de lege și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesul securității naționale, al securității publice, al ordinii publice ori pentru a ocroti sănătatea sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora”.

Ca drept economic și social, libertatea de asociere, potrivit art. 8 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, cuprinde anumite componente, inclusiv: a) dreptul oricărei persoane de a forma, împreună cu alte persoane, sindicate și de a se afilia la un sindicat la alegerea sa; b) dreptul sindicatelor de a forma federații sau confederații naționale și dreptul acestora din urmă de a forma organizații sindicale internaționale și de a se afilia la acestea; c) dreptul sindicatelor de a-și exercita liber activitatea; d) dreptul la grevă, exercitat în conformitate cu legile fiecărui țări.

Libertatea de întrunire și de asociere este reglementată și prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului semnată în 1950 și de Carta Socială Europeană, adoptată în 1961 (revizuită în 1996).

„Libertatea sindicală, recunoscută prin documentele OIM, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Carta Socială Europeană

În materia libertății sindicale, articolul 5 din Carta Socială dispune că, în vederea garantării sau promovării libertății lucrătorilor și patronilor de a constitui organizații locale, naționale sau internaționale pentru apărarea intereselor lor economice și sociale și de a adera la aceste organizații, părțile se angajează ca legislația națională să nu aducă atingere sau să fie aplicată de o manieră care să aducă atingere acestei libertăți.

La nivel internațional, libertatea sindicală este recunoscută și prin documentele Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

Convenția OIM nr. 87 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical înfățișează principiul de bază privind: dreptul fiecărui individ de a se organiza în sindicate, de a constitui organizații și de a se afilia la acestea; independența sindicatelor față de stat; formarea de asociații sindicale locale, regionale, naționale și internaționale etc.

Convenția OIM nr. 98 privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și negociere colectivă are ca obiect specific, alături de procedurile de negocieri colective, și garantarea exercitării dreptului sindical în raporturile dintre angajați și angajatori, precum și protecția libertății sindicale a salariaților.

Cadrul legal național în materia libertății sindicale se sprijină pe normele dreptului internațional și european în acest domeniu.

Bancuri pentru sindicaliști deștepți

Oameni serioși, care nu știu de glumă

Erau doi ciobani ardeleni și stăteau sprijiniți în dărjale. Deodată, unul dintre ei ia băta și îl lovește zdravăn pe celălalt în spate. Așa se ridică, se sterge de colb și ia poziția inițială fără să zică nimic.

Peste un timp, îl întreabă: „bă, tu când ai dat adineauri, ai dat serios sau în glumă?”

Ăla răspunde: „păi, în serios”.
„Așa, bă. Să nu faci tu glume din astea cu mine!”

– Semințele de mere te fac mai deștept...

– Păi dă-mi și mie câteva...

– Zece lei...

Bărbatul îi dă zece lei, începe să ronțăie cele câteva semințe și zice la un moment dat:

– De zece lei puteam să-mi iau două kile de mere și mai mâncam și semințele.

Celălalt:

– Vezi? Deja îmi face efectul...

Service room

Incendiu într-un hotel. Toți urla:

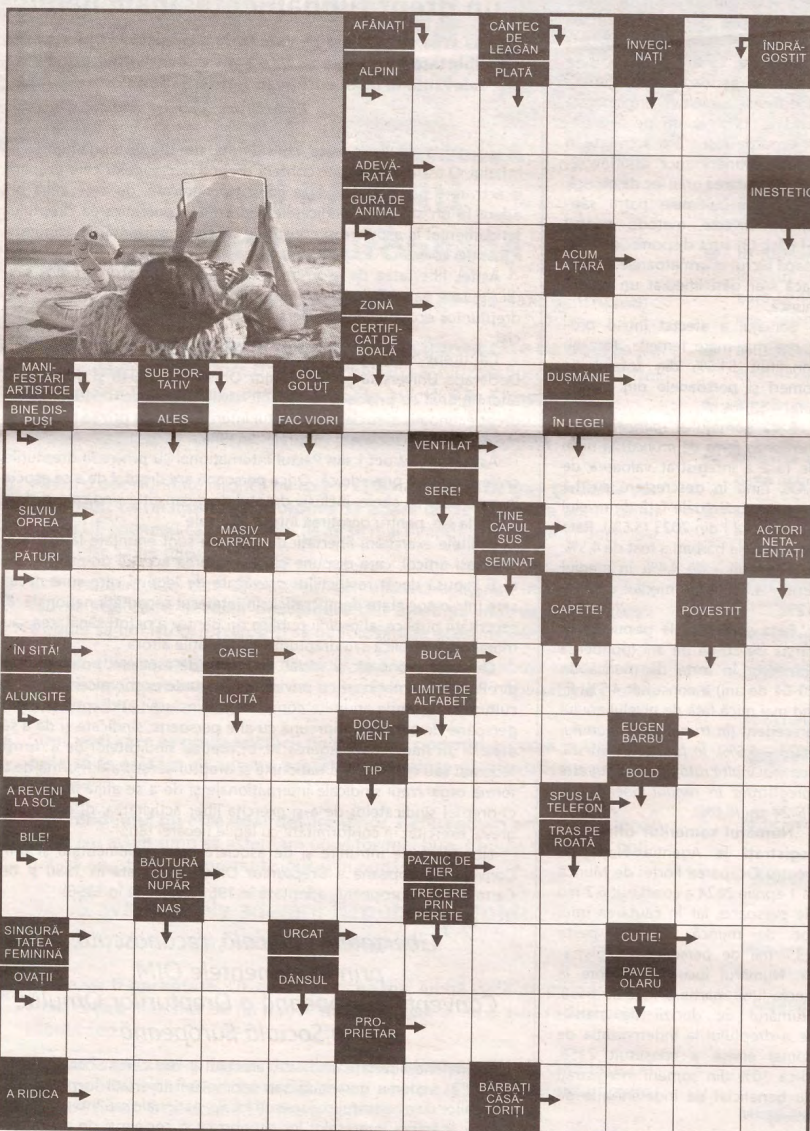
– Apă, apăaaaaaaaaa!!!!

La un moment, la etajul trei se deschide o fereastră și se aude un strigăt:

– Iar în camera 32, șampanie, vă rog!

Inteligență la pachet

Stau doi bărbați în tren. Unul dintre ei mănca semințe de mere. Celălalt întreabă cum de mănâncă semințe de mere. Bărbatul răspunde:

Dezlegarea integralei din numărul trecut: P-S-P-PAPAGAL-BOLURI-PLATTF-OT-CIT-U-E-INELAT-CREDITE-ABUZ-IRITARE-ARC-BA-LI-UMANA-SOI-AD-GO-M-NAS-ALAI-STI-A-TACT-NOIAN-IN-APOIALI-RA-OTEL-TANTAR-GRI-IU-CAINE-ACATIST-RIT.

Sport

Alexandra Mîrca s-a calificat la Jocurile Olimpice de la Paris 2024

Arcașă de la Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale a intrat în posesia cotei de participare la Olimpiada de Vară, după ce a acces în semifinalele turneului preolimpic din Antalya, Turcia.

„După acest succes, ea se va alătura lui Dan Olaru, pentru a ne reprezenta țara la Jocurile Olimpice din acest an, în proba de tir cu arcul”, scriu reprezentanții Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, transmite stiri.md.

De menționat că pentru Alexandra Mîrca va fi a treia participare consecutivă la Jocurile Olimpice de Vară.

Gabriela Danilov a devenit campioană europeană

Halterofila Gabriela Danilov a devenit campioană europeană, la categoria sub vârsta de 15 ani.

Potrivit MEC, în concursul probei de smuls, a categoriei de greutate de până la 45 kg, discipola Liceului Internat Municipal cu Profil Sportiv, a înregistrat rezultatul de 60 kg, iar la proba aruncat - 71 kg, rezultate ce i-au permis să cucerească medalia de argint la ambele probe, transmite stiri.md.

Cu rezultatul de 131 kg la total, Gabriela Danilov a încheiat clasaamentul general pe primul loc și a intrat în posesia medaliei de aur, devansând-o la mică distanță pe reprezentanta Turciei, care a terminat competiția cu rezultatul de 130 kg.

R. Moldova este reprezentată la Campionatele Europene de haltere U-15 de la Salonic, Grecia, de 12 sportivi, 8 băieți și 4 fete.

EURO 2024

România a învins Ucraina cu 3-0, în primul meci din Grupa E

România a învins naționala Ucrainei, pe stadionul Allianz Arena din Munchen, devenită Fußball Arena, în primul meci al Grupei E de la Campionatul European din Germania.

Meciul s-a desfășurat pe stadionul Allianz Arena din Munchen, devenită Fußball Arena, cu o capacitate de 70.000 de locuri, toate ocupate. Au marcat: Nicolae Stanciu, în minutul 29; Răzvan Marin, în minutul 53; Dennis Drăguș, în minutul 57.

Au fost peste 30.000 de români pe stadion pentru a susține echipa lui Edi Iordănescu și au dominat clar fondul sonor. S-a auzit „România, România!”, în startul meciului.

VOCEA
POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Svetlana BĂLAN

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI

Redactor-traducător:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Stresian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com.: 406

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.